

«Роз'яснення щодо укладання колективного договору»

Незалежно від форм власності та господарювання на підприємствах, які використовують найману працю, має бути колективний договір. Цей документ регулює виробничі, трудові та соціально-економічні відносини між роботодавцем і робітниками.

Положення колективного договору поширюються на всіх працівників підприємства, установи, організації незалежно від того, чи є вони членами професійного союзу, і є обов'язковими як для власника або уповноваженого ним органу, так і для працівників підприємства, установи, організації.

Зміст колективного договору

Законодавство про працю не встановлює вимог щодо структури колективного договору. Сторони самостійно визначають його структуру, які розділи включити в договір, які додатки приєднати. Водночас законодавством досить докладно визначається зміст колективного договору.

Зміст колективного договору і класифікація його умов визначені у Законі України «Про колективні договори та угоди», у ст. 13 КЗпП України та конкретизується сторонами в межах їх компетенції.

Зміст колективного договору складають взаємні зобов'язання сторін щодо регулювання виробничих, трудових, соціально-економічних відносин.

Зокрема, ці зобов'язання стосуються:

- зміни в організації виробництва і праці;
- забезпечення продуктивної зайнятості;
- нормування і оплати праці, встановлення форм, систем, розмірів заробітної плати та інших видів трудових виплат (доплат, надбавок, премій та ін.);
- встановлення гарантій, компенсацій, пільг, участі трудового колективу у формуванні, розподілі і використанні прибутку підприємства, установи, організації (якщо це передбачено статутом);
- режиму роботи, тривалості робочого часу і відпочинку;
- умов і охорони праці;
- забезпечення житлово-побутового, культурного, медичного обслуговування, організації оздоровлення і відпочинку працівників;
- гарантій діяльності профспілкової чи інших представницьких організацій трудящих;
- умов регулювання фондів оплати праці та встановлення міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень в оплаті праці.

Колективним договором можуть передбачатись й інші, додаткові порівняно з чинним законодавством і угодами, гарантії, соціально-побутові пільги.

Усі передбачені колективним договором норми і зобов'язання діють лише в межах конкретного підприємства, установи, організації, але

поширюються на всіх працівників підприємства, установи, організації, незалежно від того, чи є вони членами профспілки.

При формуванні структури і змісту колективного договору, а також додатків до нього, умови, що включаються до колективного договору, не повинні погіршувати становище працівників порівняно з чинним законодавством про працю, Генеральною, галузевою та регіональною угодами, оскільки такі умови будуть недійсними.

Порядок укладення колективного договору

Укладенню колективного договору (угоди) передують колективні переговори, які можуть розпочатися за письмовою пропозицією будь-якої із сторін не раніше, ніж за три місяці до закінчення терміну дії попереднього колективного договору. Друга сторона протягом 7 днів після одержання такої пропозиції повинна розпочати переговори.

Процедура ведення колективних переговорів, механізм вирішення розбіжностей, що виникають у ході переговорів, регламентуються статтями 10, 11 Закону України «Про колективні договори і угоди».

Порядок ведення переговорів з питань розробки, укладення або внесення змін до колективного договору визначаються сторонами.

Відповідно до вказаного Закону право на ведення переговорів і укладення колективних договорів від імені найманих працівників належить профспілковим органам, об'єднанням профспілок в особі їх виборних органів або іншим представницьким органам працівників.

Для ведення переговорів і підготовки проектів колективного договору утворюється робоча комісія з представників сторін, наділених відповідними повноваженнями. Склад цієї комісії визначається сторонами.

Крім представницьких сторін до участі в переговорах можуть також залучатися спеціалісти, експерти запрошені за домовленістю сторін.

Порядок ведення переговорів з питань розробки, укладення або внесення змін до колективного договору визначається сторонами і оформлюється відповідним протоколом. Сторони колективних переговорів зобов'язані надавати учасникам переговорів всю необхідну інформацію щодо змісту колективного договору.

Законом не передбачається обмеження тривалості колективних переговорів. Сторони можуть за домовленістю самі визначати строки початку і закінчення переговорів і обумовлювати їх в регламенті проведення переговорів.

Переговори можуть перериватися, якщо сторони не дійшли згоди при обговоренні конкретних пропозицій. У таких випадках складається протокол розбіжностей, до якого заносяться зміст розбіжностей та пропозиції сторін про заходи щодо усунення причин, через які не можна прийняти рішення. В протоколі обумовлюються також строки відновлення переговорів.

Для вирішення розбіжностей протягом трьох днів після складення протоколу сторонами створюється примирна комісія. Вона складається з однакової кількості представників сторін для підготовки рекомендацій щодо

вироблення рішення, яке б задовольнило обидві сторони.

У разі недосягання згоди на підставі пропозицій примирної комісії сторони можуть звертатись до посередника, який у термін до семи днів повинен розглянути протокол розбіжностей і винести рекомендації по суті спору.

Посередник визначається сторонами за їх спільним вибором.

Якщо ж в ході колективних переговорів сторони досягли згоди і робоча комісія сформувала проект колективного договору, то він передається на обговорення трудового колективу.

Після такого обговорення робоча комісія збирає, узагальнює і розглядає пропозиції, надані в ході обговорення, та вносить відповідні зміни і доповнення до проекту колективного договору.

Доопрацьований проект колективного договору вноситься на загальні збори чи конференцію трудового колективу для обговорення і схвалення. У разі якщо загальні збори (конференція) трудового колективу відхилять проект колективного договору або окремі його положення, сторони поновлюють переговори для пошуку необхідного рішення. Термін цих переговорів не повинен перевищувати 10 днів. Після закінчення цих переговорів проект колективного договору в цілому вноситься знову на розгляд загальних зборів чи конференції трудового колективу. Якщо загальні збори чи конференція трудового колективу схвалює проект колективного договору, він підписується уповноваженими представниками сторін не пізніше як через 5 днів з моменту його схвалення, якщо інше не встановлено зборами чи конференцією трудового колективу.

Повідомна реєстрація колективного договору

Колективні договори, зміни і доповнення, що вносяться до договору підлягаютьповідомній реєстрації в установленому порядку відповідно до Порядкуповідомної реєстрації галузевих (міжгалузевих) і територіальних угод, колективних договорів, затвердженого постановою КМ України від 13 лютого 2013 року № 115 (в редакції постанови КМ України від 21 серпня 2019 р. №768) місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування.

Повідомна реєстрація колективних договорів проводиться з метою забезпечення можливості врахування їх умов під час розгляду трудових суперечок (індивідуальних і колективних), що можуть виникнути в результаті застосування їх норм уповноваженими на це органами, і автентичності зразків і копій, поданих на реєстрацію.

Сторони договору подають наповідомну реєстрацію примірник угоди (договору) разом з додатками та супровідним листом у вигляді оригіналу паперового документа з прошитими і пронумерованими сторінками або у вигляді оригіналу електронного документа з пов'язаними з ним кваліфікованими електронними підписами, або у вигляді електронної копії оригіналу паперового документа (фотокопії), засвідченої кваліфікованою електронною печаткою у кількості примірників, що відповідає кількості сторін.

Повідомна реєстрація проводиться протягом 14 робочих днів з дня,

наступного після надходження договору.

У повідомній реєстрації колективного договору може бути відмовлено лише у разі, коли подані на реєстрацію примірники договору не є автентичними.

Повідомна реєстрація колективних договорів підприємств, установ та організацій будь-якої форми власності Кропивницького району

За повідомною реєстрацією колективних договорів та консультацій з питань реєстрації колективного договору Ви зможете звернутися до відділу інфраструктури, містобудування, архітектури, житлово-комунального господарства, економічного та агропромислового розвитку Кропивницької районної державної адміністрації за адресою: м. Кропивницький, вул. Дарвіна, 25, тел. 56-32-60, e-mail: inbox5@kirrda.kr-admin.gov.ua.